

RAS - Uppföljning 2024 & 2025

Mätbara mål som ingår i RAS 3.0

Uppnådda mål 2025:

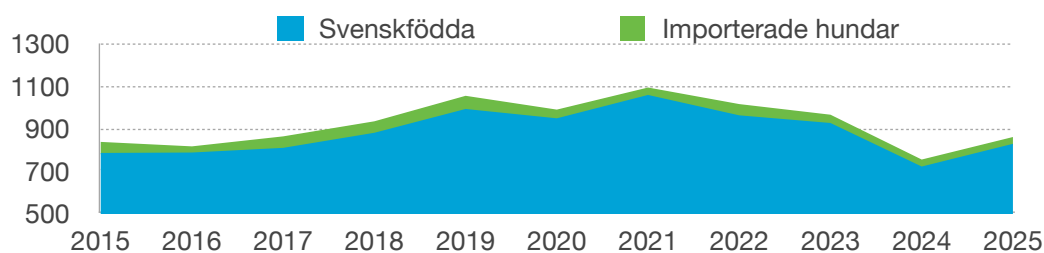
- Halvera andelen parningar över 6,25%
- Bibehålla en låg inavelsökning, max 1% beräknat på 5 generationer
- Öka andelen hanar över 5 år som används i avel
- Individer med patellaluxation ska ej användas i avel
- Individer med avbrutet BPH eller MH ska ej användas i avel

Ej Uppnådda mål 2025:

- 30% av årsregistreringen ska ögonlystras
- Alla djur som går i avel ska ögonlystras
- Symtomfri individ med distichiasis skall endast kombineras med avelspartner som är ögonlyst utan anmärkning.
- 45% av årsregistreringen skall HD/ED röntgas (2022)
- HD grad D och E ska ej användas i avel
- Minska andel individer med D & E - höfter (2022)
- 75% av inhemska parningar har känd ledstatus för både hane och tik
- Kombinationer har kull-index över 100
- ED grad 2 och 3 ska ej användas i avel
- 25% av populationen startar BPH
- Alla avelsdjur genomför BPH

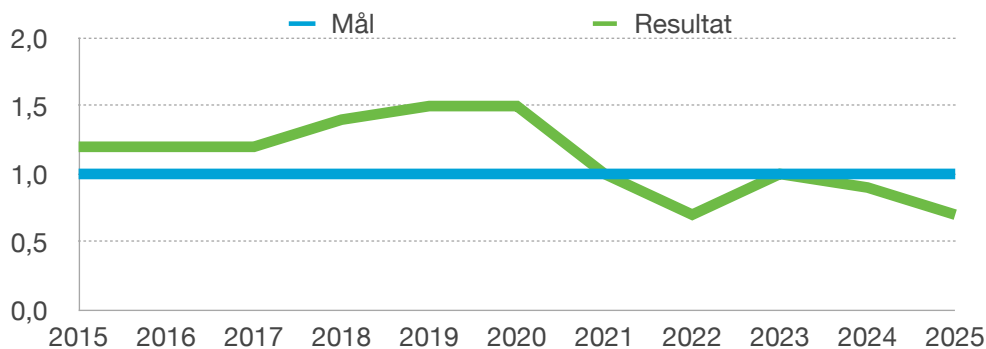
Statistik

Registrering av individer gick 2024 ner med ungefär 200 färre registreringar. 2025 har det ökat något igen men inte till samma nivå som tidigare.

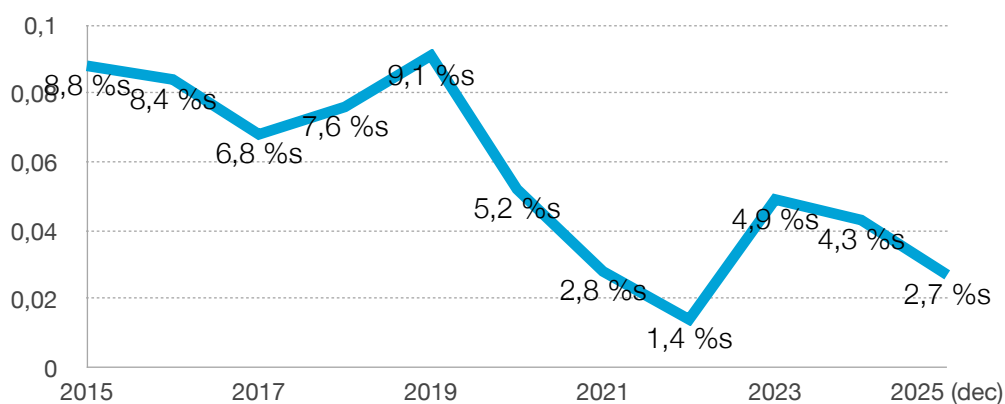

Svenskfödda	784	786	808	879	991	947	1057	961	925	720	827
Importer	52	29	54	54	62	41	35	53	39	33	32

Mellan åren 2019-2022 har det registrerats mellan 208 -215 kullar per år. De senaste tre åren har antalet registrerade kullar minskat markant, 2023 registrerades 193 kullar. 2024 registrerades 146 kullar och fram till 17:e december har det registrerats 156 kullar 2025.

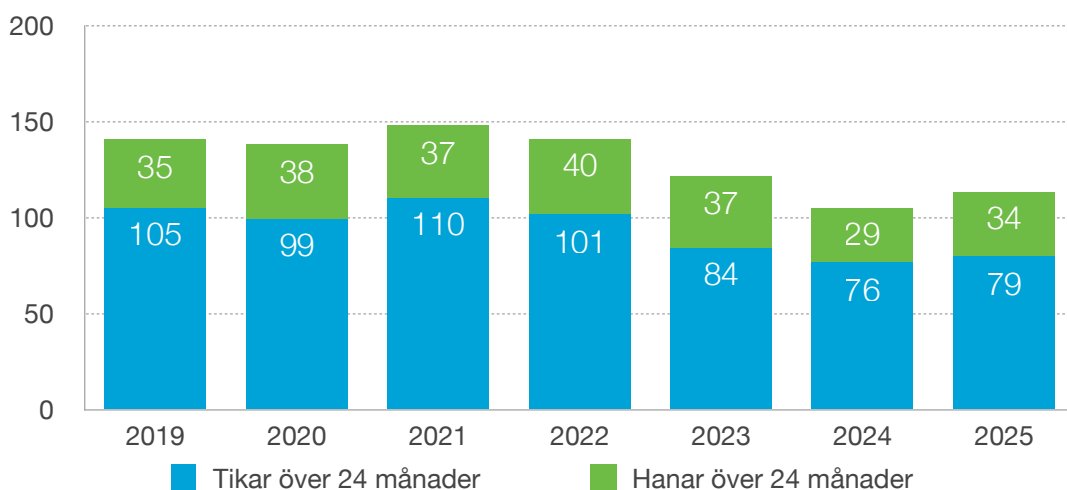
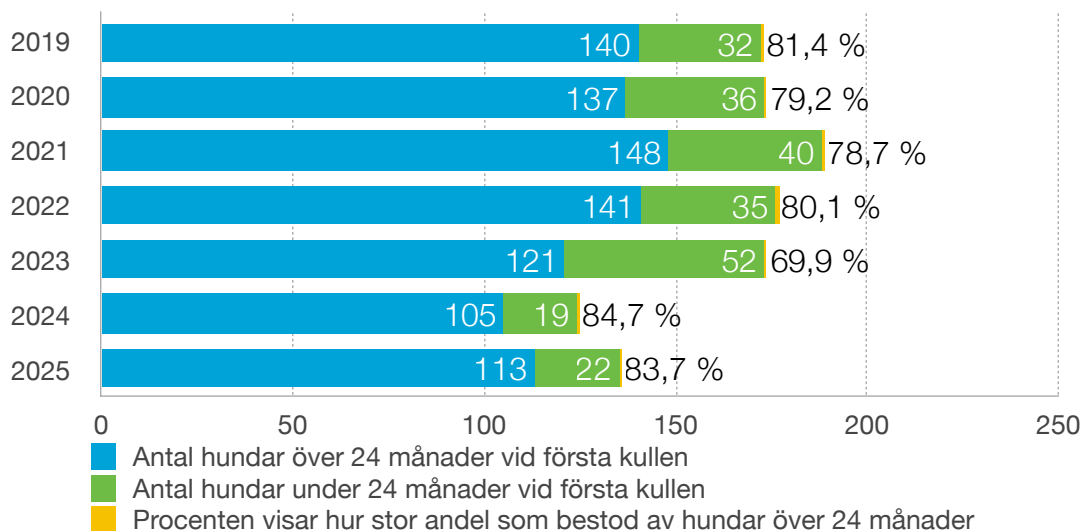
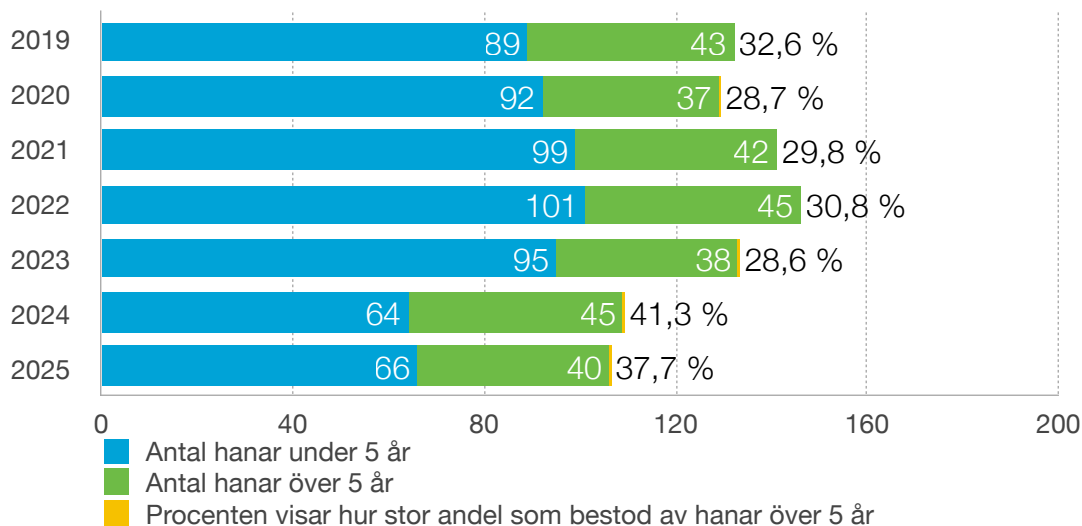
År 2024 & 2025 når vi målet att bibehålla en låg inavelsökning, max 1% beräknat på 5 generationer

Vi uppfyller 2024 & 2025 målet att från resultatet 2019 halvera andel parningar med inavel över 6,25% Under 2024 registrerades 6 kullar med inavelsgrad över 6,25%, 2025 registrerades 4 kullar med inavelsgrad över 6,25% varav en 12.5% eller mer

Använda ändra djur i avel

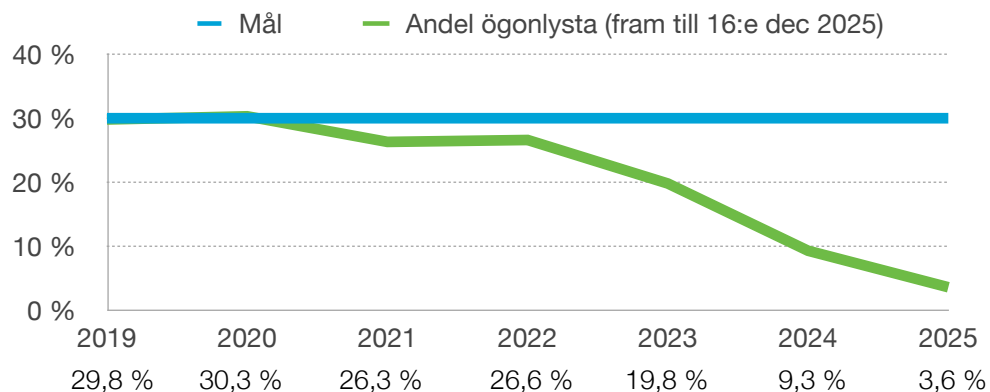
En av strategierna för att minska genetiska sjukdomar och arbeta för en friskare ras är att hundarna som går i avel ska vara över 24 månader när de paras första gången samt öka andelen hanar över 5 år som används i avel.

Ögonlysning

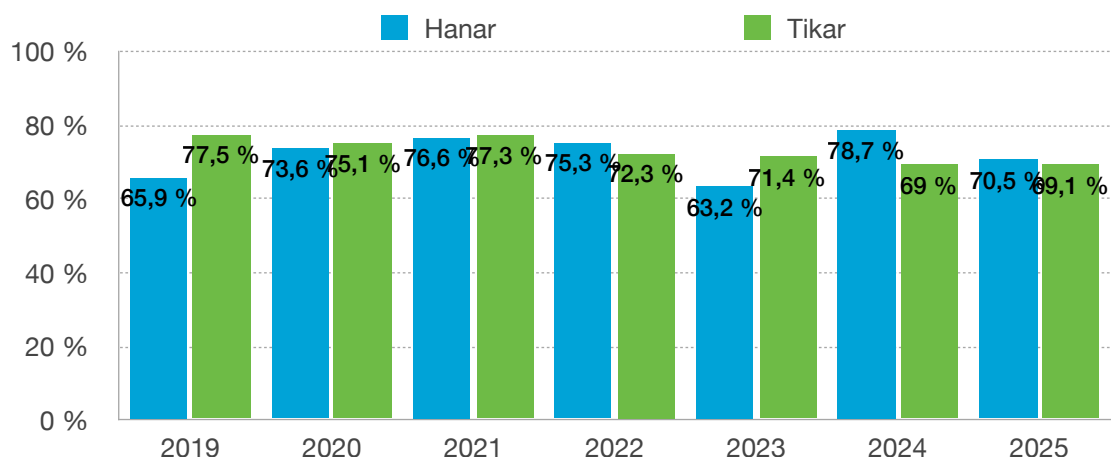
De mätbara målen rörande ögonlysning är:

- 30% av årsregistreringen ögonlyses
- Alla djur som går i avel ögonlyses
- Symtomfri individ med distichiasis skall endast kombineras med avelspartner som är ögonlyst utan anmärkning. Hundar med symtom bör ej gå i avel. Om hunden är symtomfri eller inte går såklart inte att kontrollera men vi får förutsätta att rekommendationen följts.

Diagrammet visar andel av ögonlysta hundar födda respektive år. Dvs av hundarna som är födda 2019 är 29,8% ögonlysta - av hundarna födda 2020 är 30,3% ögonlysta osv. Tittar man på statistiken ser man en större ökning av ögonlysningar när hundarna är lite äldre, störst ökning när de är 2-3år.

Av hanarna som gått i avel de senaste 5 åren har 63,2 -78,7% av hanarna varit ögonlysta. Tikarna har generellt legat lite högre men tyvärr har andelen ögonlysta tikar minskat en del.

Diagrammet ovan visar andel hanar respektive tikar som ögonlysts innan de gått i avel.

Tabellen visar samma som diagrammet men i antal istället för %

Ögonlysta avelsdjur samt totalt antal avelsdjur respektive år

År	Antal ögonlysta hanar	Antal hanar som gått i avel	Antal ögonlysta tikar	Antal tikar som gått i avel
2023	84st	133st	132st	185st
2022	110st	146st	148st	205st
2021	108st	141st	163st	211st
2020	95st	129st	148st	197st
2019	87st	132st	158st	204st

Ögonskador / Sjukdomar:

Skador på ögon kan man se drabbar rasen i större utsträckning. Mer än dubbelt så hög risk mot andra raser enligt senaste ABP vilket även går i linje med tidigare ABP.

Framför allt drabbas rasen av traumatiska hornhinnesor som ibland kan vara svårläkta. Indolenta hornhinnesor eller SCCED (Spontaneous Chronic Corneal Epithelial Defect) drabbar i större utsträckning äldre hundar. 2% av de som fyllt i senaste hälsoenkäten uppger att deras hund haft problem med återkommande hornhinnesor.

Distichiasis

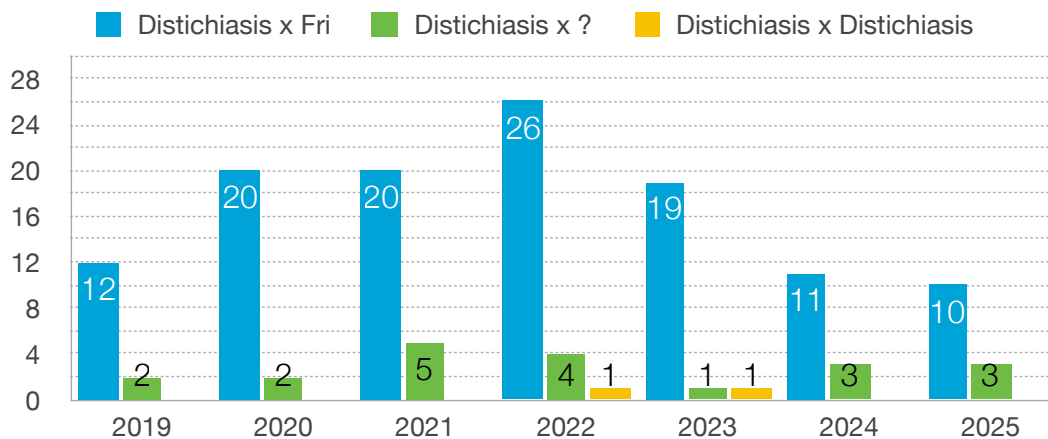
Distichiasis är fortsatt vanligt, risken att man behöver söka vård för det är fortsatt mer än dubbelt så stor men har minskat från tidigare ABP.

SKK:s statistik visar att ca 10% av hundarna ögonlysta mellan 2019 – 2025 har distichiasis. Eftersom det är knappt 30% som ögonlyses kan man räkna med att siffran i verkligheten sannolikt är 3 gånger så stor.

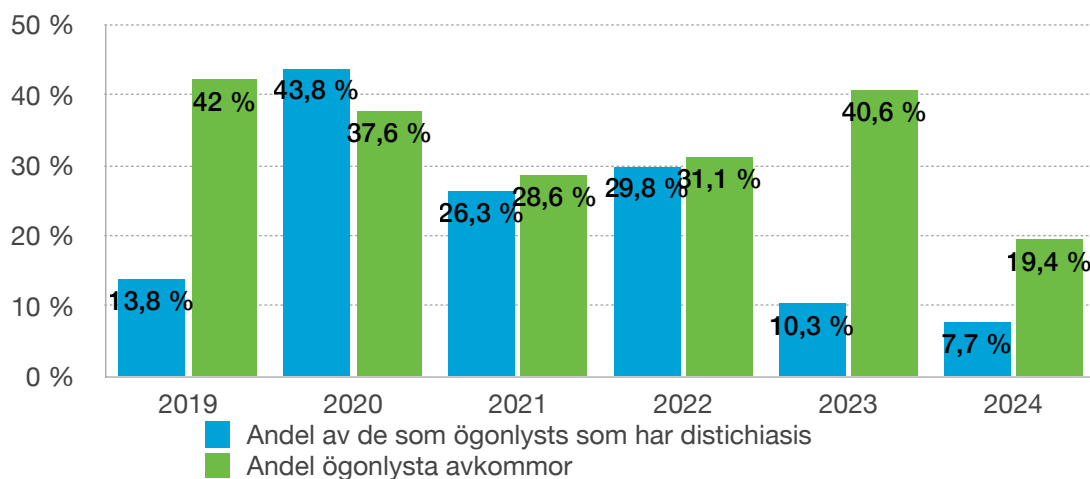
Av de som fyllt i hälsoenkäten är det ca 4% som uppgett att deras hund fått distichiasisdiagnostiserat av veterinär.

Från 2019 - dec 2025 har det registrerats 140 kullar där en eller båda föräldrarna har distichiasis, de flesta av dessa parningar har individ med distichiasis parats med en som är ögonlyst fri men det förekommer även några kullar där man parat en individ med distichiasis med en som ej är ögonlyst. En gång 2022 och en gång 2023 har parning skett där både tik och hane har distichiasis.

Enstaka resultat kan vara fel då utländsk hane kan ha använts som inte har registrerad ögonlysning i SE, NO, DK eller FI.

Diagrammet ovan avser distichiasis i antal kombinationer, samma individ kan förekomma flera gånger i diagrammet.

Ovan diagram visar hundar födda i kombinationer gjorda där en eller båda föräldrarna ögonlysts med distichiasis som resultat, 2025 registreras ej då ingen av de ögonlysts.

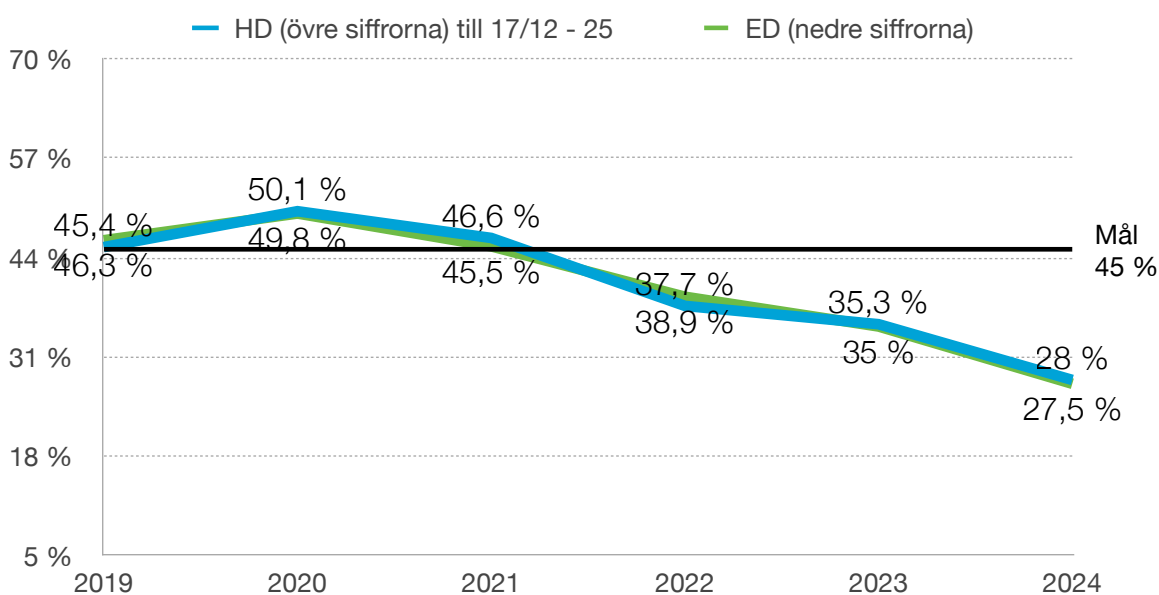
För att få en bättre överblick och statistik som är till större nytta för kartläggningen och förhoppningsvis på sikt få ner antalet som behöver söka vård för distichiasis hade man behövt se att fler individer blir ögonlysta, kanske allra helst de som föds i kombinationer där en eller båda föräldrarna har distichiasis.

HD/ED

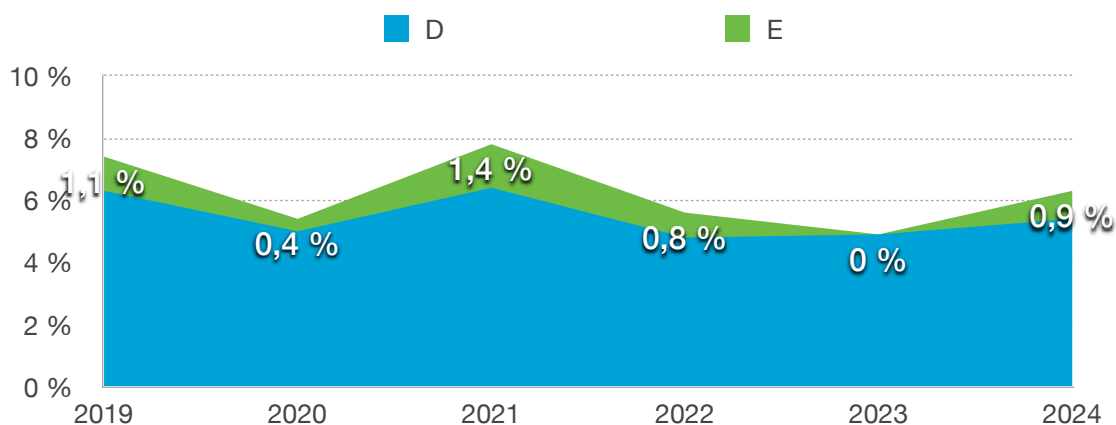
De mätbara målen är:

- 45% av årsregistreringen HD/ED röntgas
- Mål om att 75% av inhemska parningar har föräldrar med känd ledstatus.
- Minska andel individer med D & E-höfter
- HD grad D och E ska ej användas i avel
- Kombinationer med prel. kull-index över 100
- ED grad 2 och 3 ska ej användas i avel

Diagrammet nedan visar andel röntgade hundar födda respektive år.

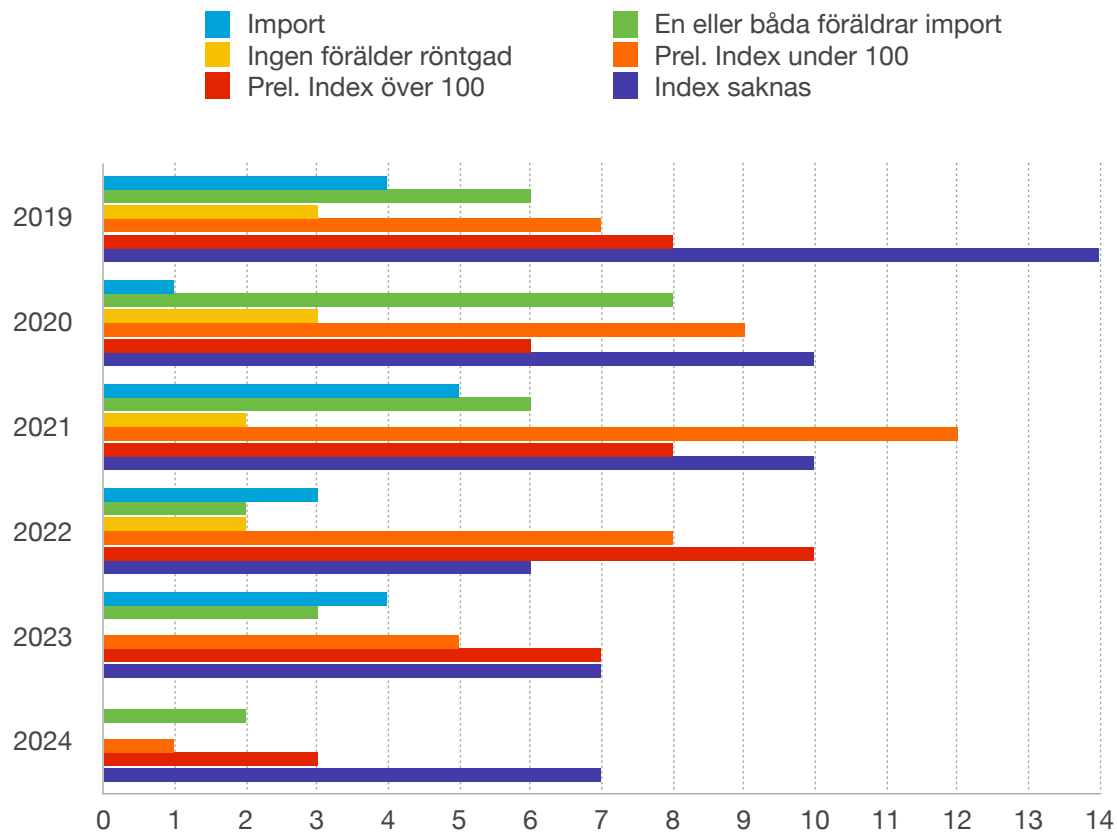

Diagrammet nedan visar andel individer med D eller E höfter av de röntgade individerna födda respektive år. Siffrorna i / vid det gröna visar resultatet

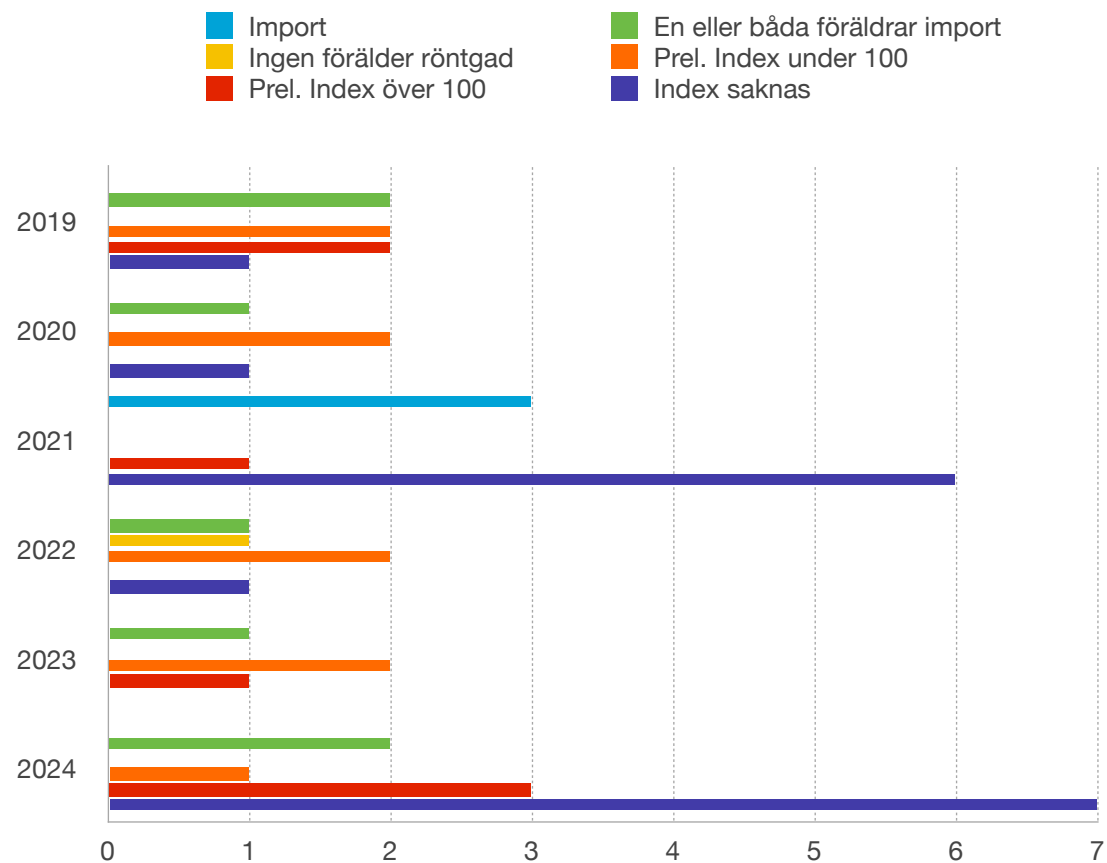

En mindre fördjupning bland hundarna med HD D & E

Nedan diagram avser individer med HD D

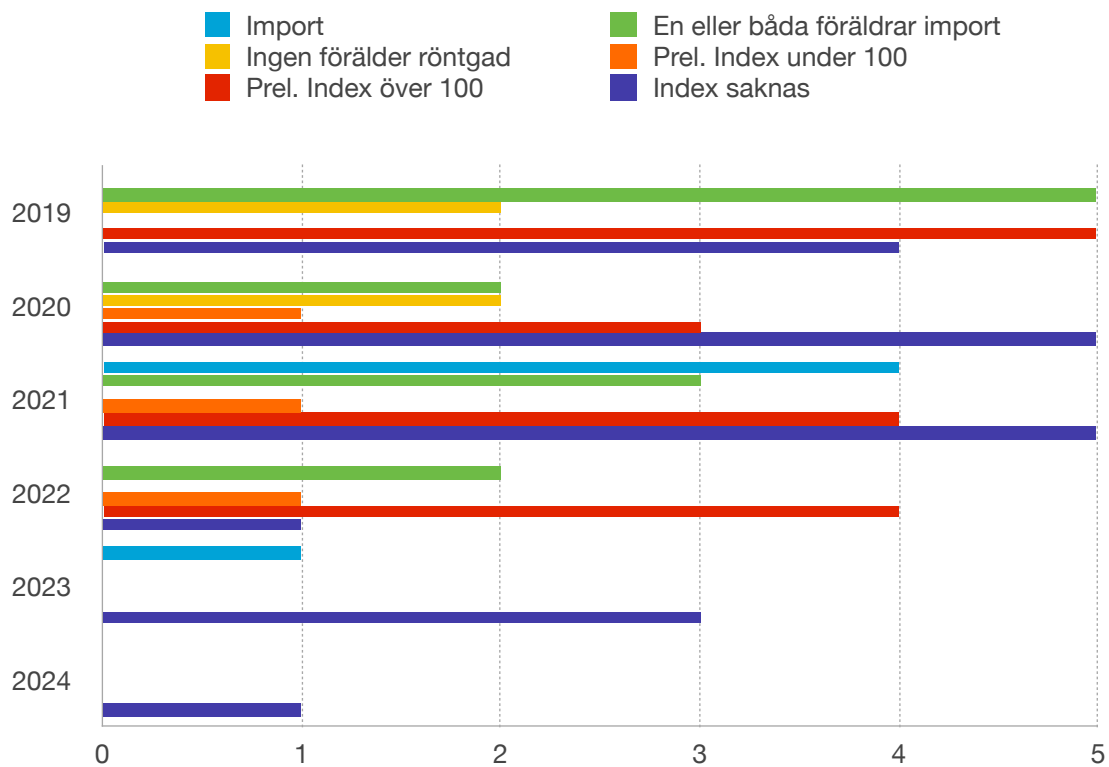

Diagrammet nedan avser individer med HD E

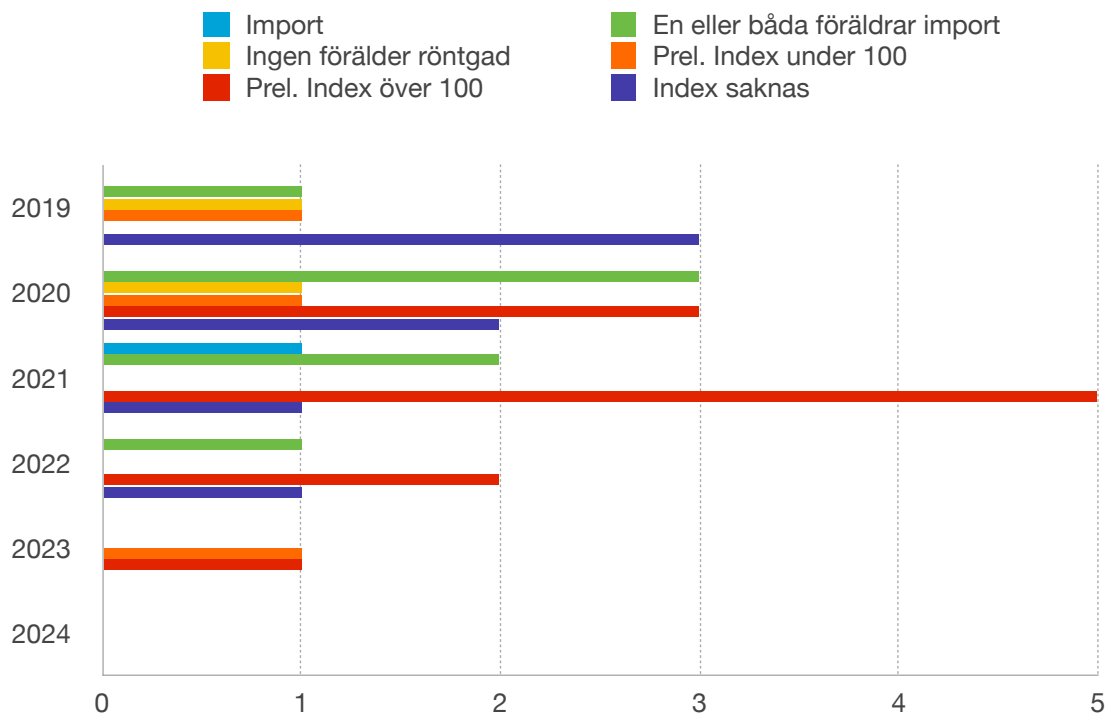

En mindre fördjupning bland hundarna med ED 2 & 3

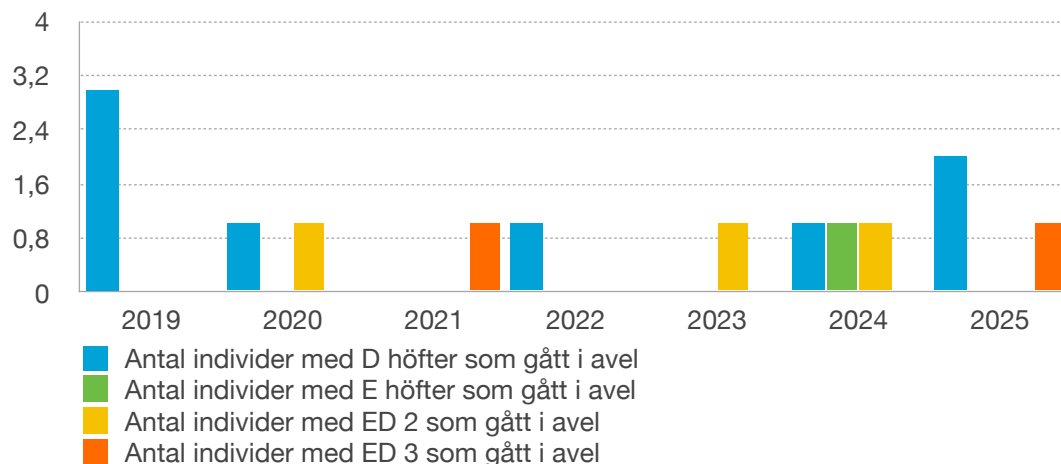
Nedan diagram avser individer med ED 2

Nedan diagram avser individer med ED 3

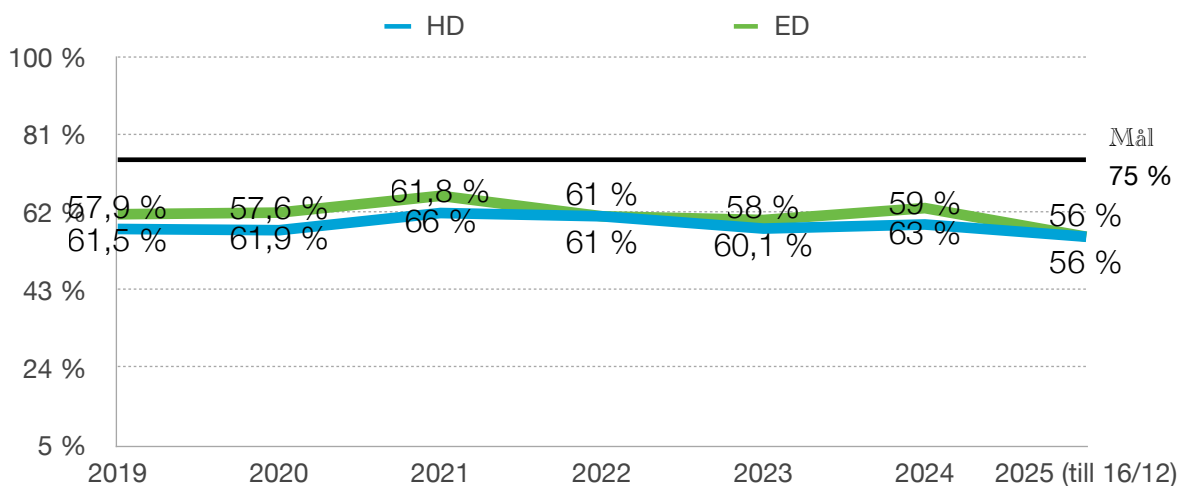

Diagrammet nedan visar antal individer med D höfter samt ED 2 & 3 som gått i avel respektive år.

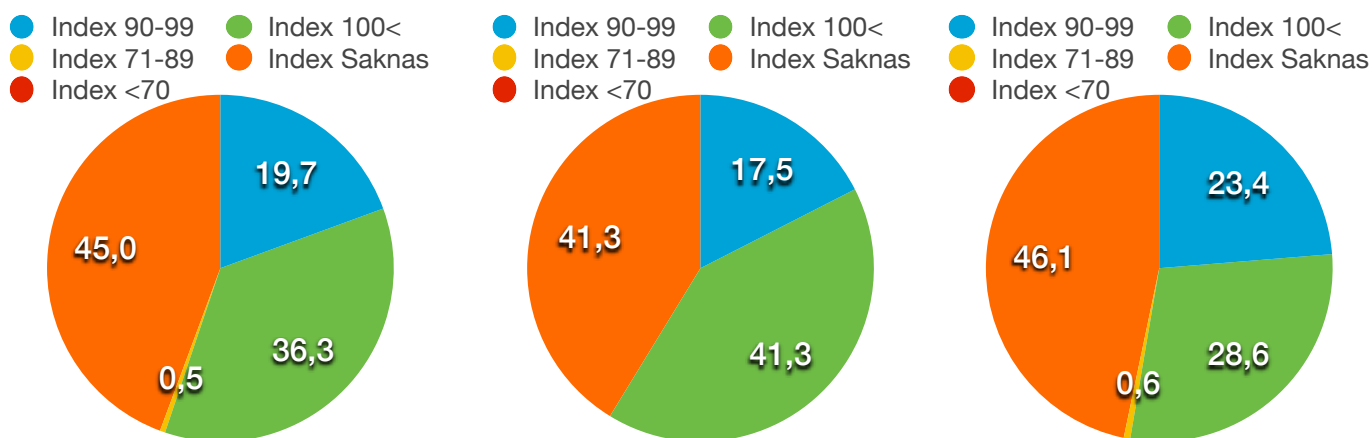

Diagrammet nedan visar andel inhemska parningar där båda föräldrar har känd ledstatus.

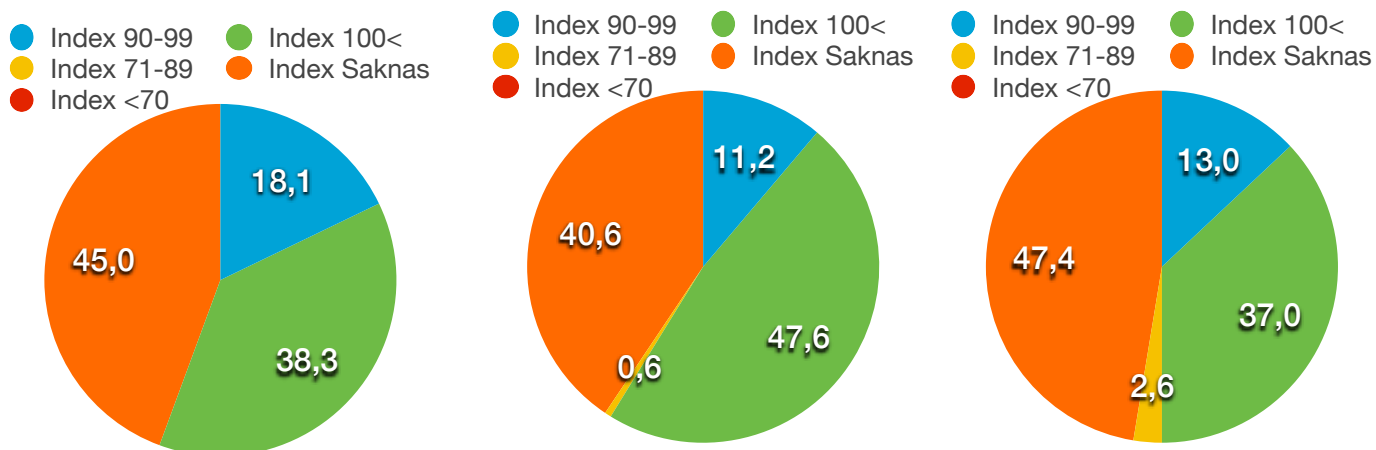
Åren 2019 -2022 tar inte hänsyn till kombinationer med avelsdjur som har registrerad status i andra länder än Sverige. Från 2023 är även avelsdjur som har registrerad status i Sverige, Norge, Danmark eller Finland inräknade i diagrammet.

Preliminärt kullindex i gjorda kombinationer 2023, 2024 & 2025 angivit i % (HD)

Preliminärt kullindex i gjorda kombinationer 2023, 2024 & 2025 angivit i % (ED)

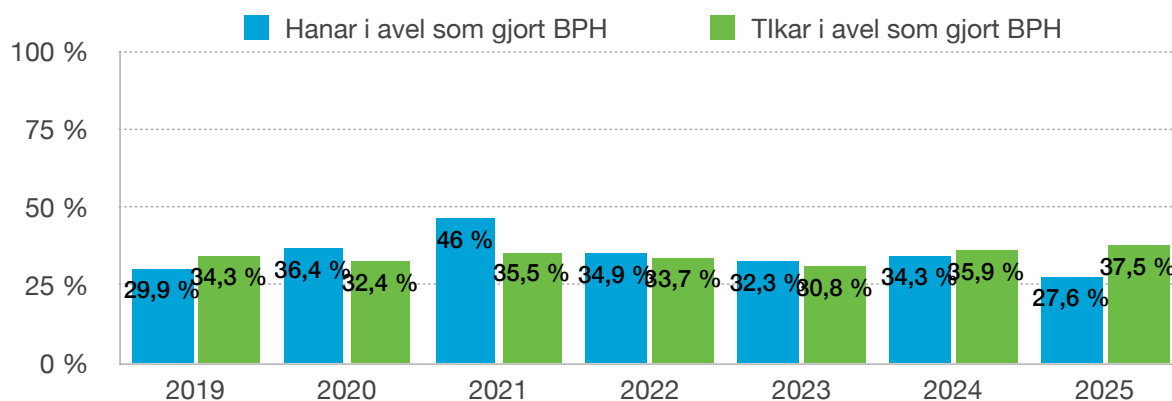
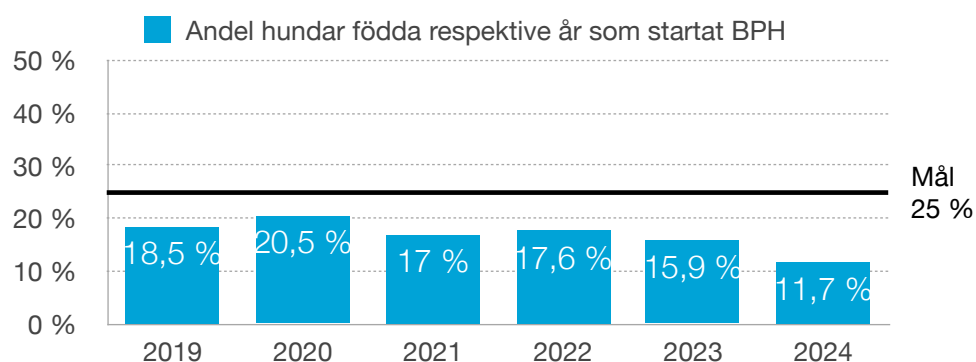
BPH

De mätbara målen är:

- 25% av populationen gör BPH
- Alla avelsdjur genomför BPH
- Individer med avbrutet BPH eller MH ska ej användas i avel.

Sen 2019 har det fötts 22 kullar där en av föräldrarna har avbrutit BPH och två kullar där en av föräldrarna har avbrutet MH varav en av dessa har avbrutit både MH och BPH.

Borträknat de som har avbrutit BPH men genomfört MH och vice versa. 3 av kullarna med avbrutet BPH är födda 2023.

Kombinationer där båda föräldrarna gjort nedan undersökning/BPH respektive år.

